

Utbildningsinspektion i Eklidens skola, årskurs 7–9 samt obligatorisk särskola årskurs 7–10

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	5
Bedömning av förutsättningarna	9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Eklidens skola den 11, 12 och 13 april. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle. Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Eklidens skola i Nacka kommun, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Eklidens skola intervjuades elever, lärare, rektorn och elevvårdspersonal samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i olika årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Eklidens skola	Antal elever
Grundskola	595
Obligatorisk särskola	17

Uppgifterna ovan är skolans egna och gäller för våren 2007.

Eklidens skola i Nacka kommun är en skola med årskurserna 7–9. Dessutom finns två grupper med elever mottagna i den obligatoriska särskolan. Till skolan hör också en särskild undervisningsgrupp, Alphyddan, som tar emot 16 elever från hela Nacka kommun.

Skolan ligger i anslutning till Nacka gymnasium. Eleverna kommer från olika delar av Nacka. Skolans profilriktningar är musik och idrott.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Eklidens skola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att den pedagogiska verksamheten på Eklidens skola överlag håller god kvalitet. Den fysiska miljön på skolan upplevs av inspektörerna som trivsamt och bidrar till flera naturliga mötesplatser för eleverna. Skolan har en hög andel elever som når goda kunskapsresultat och eleverna uppger att de trivs och känner sig trygga. Eleverna har även god kännedom om målen för utbildningen. Inspektörernas intryck är dock att Eklidens skola består av "flera skolor i skolan" och att det varierar såväl mellan arbetslagen som mellan enskilda lärare i vilken grad det exempelvis finns möjligheter för eleverna att bidra med synpunkter och komma med förslag vad gäller arbetssätt och innehåll i undervisningen. Det varierar också i vilken utsträckning den enskilda läraren anpassar undervisningen till elevernas individuella behov. Inspektörerna har identifierat några större utvecklingsområden för skolan att arbeta vidare med. Det handlar bland annat om att det finns en otydlighet i skolan beträffande beslut, när beslut fattas och vem som är ansvarig för att verkställa besluten. Därför bedöms att rektorns övergripande ansvar för det pedagogiska ledarskapet på skolan bör förbättras.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolorna gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i särskolan (6 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 2 § särskoleförordningen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, LpO 94).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever samt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med likabehandlingsplanen).
- Skolan saknar ordningsregler (6 kap. 8 b § grundskoleförordningen).

- Skolan har inte tydliggjort huruvida några av eleverna går i grundsärskolan eller i träningsklass (6 kap. 3 § skollagen, 2 kap. 2 § särskoleförordningen).
- Skolan följer inte de regler som gäller för betygssättning inom särskolan (7 kap. 3 § särskoleförordningen).
- Elever som tas emot i den särskilda undervisningsgruppen, Alphyddan, får inte undervisning i alla kursplaneämnen, vilket medför att eleverna inte ges möjlighet att nå målen i årskurs 9 (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, förordningen om kursplaner för grundskolan och bilaga 3 till skollagen).
- Urvalsprinciperna för antagning till skolans så kallade idrottsprofilklasser ger inte alla elever lika tillgång till utbildning i enlighet med skollagens krav (1 kap. 2 § skollagen).
- Undervisning i svenska som andraspråk anordnas inte i enlighet med författningarna (2 kap. 15-16 §§ grundskoleförordningen).
- Utbildningen är inte avgiftsfri (4 kap. 4 § skollagen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör förbättra elevernas möjligheter att utöva inflytande över verksamheten i stort.
- Skolan bör förbättra sitt arbete med att utveckla de undervisningskvaliteter som läroplanen anger.
- Rektorn bör ingå som ledamot i elevvårdskonferenser.
- Skolan bör i högre grad samverka med andra skolor kring grunderna för betygssättning och bedömning.
- Skolan bör förbättra de skriftliga omdömen som ges till elever som inte nått upp till målen i slutet av nionde skolåret och därmed saknar betyg i ett ämne eller ämnesblock.
- Skolan bör förbättra sitt kvalitetsarbete och sin kvalitetsredovisning
- Rektorns övergripande ansvar för den pedagogiska utvecklingen på skolan bör förbättras.
- Skolledningens kännedom om gällande föreskrifter bör förbättras.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen de nationella kursplanerna.

De betyg som sätts i slutet av grundskoletiden uttrycker i vad mån eleverna har uppnått de mål som uttrycks i kursplanerna för olika ämnen. Genomsnittliga betygsresultat för Eklidens skola i Nacka redovisas i följande tabell.

Tabell, Sammanställning av resultat för år 9 i Eklidens skola jämfört med samtliga skolor i Nacka kommun samt i riket för år 2005 och 2006, enligt statistik från Skolverket.

	Eklidens skola		Nacka kommun		Riket	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
Andel (%) med fullständigt slutbetyg	66,7	80,8	78,0	79,9	75,5	76,0
Andel (%) behöriga till nationellt program	91,4	95,1	94,8	95,7	89,2	89,5
Meritvärde ¹	223,4	240,8	229,2	230,6	206,3	206,8

Av tabellen framgår att andelen elever i Eklidens skola med fullständigt slutbetyg generellt sett ligger på ungefär samma nivå som i kommunen i övrigt, men högre jämfört med riket. Däremot ligger skolans genomsnittliga meritvärde betydligt högre än motsvarande värde för såväl kommunen som riket. Vidare framgår att skolan har förbättrat resultaten år 2006 jämfört med 2005. År 2006 är skolans resultat avseende meritvärde och andel elever med betyg i alla ämnen högre än de förväntade värden som Skolverkets beräkningsmodell SALSA² anger.

Inspektionen visar att det finns vissa ämnen som utmärker sig genom att fler än 10 procent av eleverna inte når målen. Dessa ämnen är för flickorna fysik och kemi och för pojkarna fysik, spanska, biologi och geografi. Vid inspektionen framkommer dock att skolan gör regelmässiga uppföljningar och analyser kring eventuella skillnader i kunskapsresultat för olika grupper av elever som kan behöva uppmärksammas extra i undervisningen. De låga resultaten i fysik och kemi har diskuterats på skolan. Skolan har även analyserat, uppmärksammat och diskuterat skillnader i betyg och resultat mellan pojkar och flickor. Enligt skolläningen ligger dessa analyser till grund för olika åtgärder för att förbättra resultaten, t.ex. i form av stöd till enskilda eller grupper av elever. Inspektörerna bedömer sammantaget att Eklidens skola når goda resultat och att uppföljning av skolans samlade resultat är god.

För att eleverna, i enlighet med läroplanens intentioner, ska kunna ta ansvar för sin egen utbildning, krävs att skolan klargör vilka mål utbildningen har. I samtal med eleverna i Eklidens skola framkommer att de i allmänhet har god kännedom om målen för utbildningen. Eleverna delges mål och betygsriterier vid terminens eller läsårets början och många elever uppger att de även i klassen diskuterar mål inför ett nytt arbetsområde. Inspektörerna bedömer att eleverna i Eklidens skola ges god kännedom om målen för utbildningen.

¹ Meritvärdet utgörs av summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg (G=10, VG=15 och MVG=20). Det möjliga maxvärdet för varje enskild elev är 320 poäng. Det genomsnittliga meritvärdet beräknas för de elever som fått betyg i minst ett ämne. Elevernas sammanlagda poäng divideras med antal elever som fått betyg i minst ett ämne.

² För att få en mer nyanserad bild av skolors betygsresultat än enbart genom att tillhandahålla de faktiska betygsresultaten som skolor uppnår, har Skolverket utvecklat Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala Sambands Analyser - Salsa. Verktöget jämför i en statistisk modell kommuners och skolors faktiska betygsresultat avseende "andel elever som uppnått målen" respektive "genomsnittligt meritvärde" med ett modellberäknat värde. I denna beräkning tas hänsyn till bakgrundsfaktorer som föräldrars utbildningsnivå, andel elever med utländsk bakgrund och fördelning pojkar/flickor i kommuner och skolor. SALSA bör användas som ett underlag av flera vid analys av kommuners och skolors resultat.

I särskolans kursplaner finns mål som eleverna ska uppnå efter sina förutsättningar. Enligt läroplanen har rektorn ansvar för skolans resultat och för att dessa följs upp och utvärderas i relation till bland annat de nationella målen. Föräldrarna på Eklidens särskola är överlag nöjda med verksamheten och uppger att deras barn utvecklas och lär sig. Däremot saknas en systematisk uppföljning och utvärdering mot kursplanernas mål. Varje elev följs dock upp på individnivå av de enskilda lärarna. Sammantaget bedömer inspektörerna att skolan måste förbättra sin övergripande uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i särskolan.

Normer och värden

Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön. Inspektionen visar att eleverna vid Eklidens skola ges möjligheter till inflytande genom klassråd, arbetslagsråd och elevråd. Eleverna uppger dock att råden inte hålls regelbundet, att det ofta är brist på tid och att de inte har särskilt stora möjligheter till inflytande över verksamheten. Inspektörerna bedömer därför att eleverna bör ges bättre möjligheter till inflytande över skolans verksamhet som helhet så att de får kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

I läroplanen uttrycks att eleverna ska få reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Flertalet av de elever som inspektörerna möter i inspektionen framhåller att de ges möjligheter att påverka undervisningens innehåll och utformning. Vidare anges att flertalet lärare diskuterar exempelvis val av arbetssätt och redovisningsformer med eleverna. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med att ge eleverna inflytande över sin utbildning och sitt lärande överlag är av god kvalitet.

Enligt läroplanen ska skolan aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar. Det ska finnas ett etiskt perspektiv i undervisningen. Inspektionen visar dock att det varierar såväl mellan arbetslag som mellan lärare i vilken grad frågor som rör till exempel alla människors lika värde ges utrymme i undervisningen. Det varierar också i vilken utsträckning lärarna erbjuder möjligheter för eleverna att diskutera de grundläggande värden som anges i skollag och läroplan. Enligt inspektörernas uppfattning ges sådan frågor för litet utrymme i undervisningen hos många av lärarna. Detta har uppmärksammats av skolledningen och skolan har valt att påbörja ett utvecklingsarbete för att ge utrymme för etiska frågeställningar. Inspektörerna förutsätter att skolan fortsätter sitt utvecklingsarbete i detta avseende.

Inspektionen visar vidare att det varierar i vilken utsträckning lektionerna vid Eklidens skola präglas av arbetsro. Elever och föräldrar uppger dock i intervjuer att de upplever skolan som trygg och att skolan på ett snabbt och konstruktivt sätt lyckats lösa t.ex. problemen mellan olika elevgrupper i skolan. Inspektörerna bedömer sammantaget att skolan når goda resultat i arbetet med att skapa trygghet och trivsel för eleverna.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation.

Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetet med arbetsmiljö och delaktighet

Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens ändamål är att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen/huvudmannen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. I planen ska åtgärder redovisas och den ska följas upp varje år. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS:2007:7). Likabehandlingsplanen ska tas fram, följas upp och ses över under medverkan av barn och elever inom den verksamhet som planen avser. Eklidens skola har upprättat en likabehandlingsplan. Den innehåller bland annat en beskrivning av såväl hur skolan arbetar vid akut mobbning som skolans förebyggande arbete. Likabehandlingsplanen beskriver i första hand tillvägagångssättet vid mobbning, i stället för lagens vidare begrepp annan kränkande behandling. Vidare saknar planen rutiner för hur elever och personal ska agera när en vuxen kränkt en elev. Planen anger heller inte rutiner för uppföljande insatser, hur händelser och åtgärder ska dokumenteras och hur ansvarsfördelningen mellan rektorn och personalen ska fördelas. Dessutom är planen inte daterad. Vid inspektionen framkommer att likabehandlingsplanen inte är förankrad hos lärarna och eleverna uppger att de inte har deltagit i arbetet med att ta fram den. Inspektörerna bedömer att likabehandlingsplanen måste utvecklas. Vid framtagandet och utvecklandet av planen måste skolan beakta författningskravet på barn och elevers delaktighet.

Enligt inspektörernas bedömning har planen företrädesvis utarbetats för att möta grundskolans behov. Ingenstans i planen finns särskolan eller särskolans elever nämnda. Enligt inspektörerna måste likabehandlingsarbetet utgå ifrån de omständigheter som råder för särskolan. Inspektörerna bedömer därmed att skolans likabehandlingsplan bör anpassas för särskolan. Detta måste skolan åtgärda.

Inspektörerna vill även uppmärksamma Eklidens skola på att det fr.o.m. 1 juli 2006 införts förändring i skolformsförordningarna när det gäller ordningsregler i skolan. Rektorn har ansvar för att det finns ordningsregler för varje skola och att dessa utarbetas och följs upp under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och föräldrar. I Eklidens skola saknas vid inspektionstillfället ordningsregler. Dock pågår ett arbete med att ta fram sådana regler. Rektorn måste enligt inspektörernas bedömning ansvara för att ordningsregler tas fram.

Under rubriken "Arbetet med arbetsmiljö och delaktighet" har även skolans samverkan med föräldrar inspekterats. Inspektörerna har bedömt att detta arbete överlag är av god kvalitet utan att ge vidare kommentarer i denna rapport.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Under rubriken ”Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen” har skolans arbete med att gemensamt tolka nationella mål och att organisera undervisningen granskats. Vidare har skolans arbetssätt och förmåga att anpassa undervisningen efter elevernas förutsättningar inspekterats.

All undervisning ska enligt läroplanen utgå från varje elevs förutsättningar, intressen och behov. I Eklidens skola varierar det såväl mellan lärare som mellan arbetslagen i vilken grad undervisningen anpassas till elevernas individuella behov. I några fall organiseras klassen i grupper för att anpassa undervisningen och lärarna samarbetar i ämnesövergripande grupper. Inspektörerna kunde också notera att i det finns undervisning som i liten grad är anpassad till alla elevers olika behov. Av läroplanen framgår vidare att skolan bl.a. ska sträva efter att varje elev lär sig lyssna, diskutera, argumentera och använda sina kunskaper som redskap för att formulera och pröva antaganden och lösa problem, samt att reflektera över erfarenheter och kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden. Även inom detta område har inspektörerna iakttagit goda exempel på undervisning som ger utrymme för diskussion, argumentation och reflektion. Uppgifter från elever och föräldrar visar dock att det varierar, beroende på arbetslag eller den enskilda läraren, i vilken grad eleverna ges möjligheter att arbeta för att nå de olika kunskapsformerna läroplanen beskriver. Inspektörerna påpekar vikten av att skolan i större utsträckning arbetar med att anpassa undervisningen till elevernas förutsättningar, erfarenheter och behov. Vidare bedöms att skolan över lag bör förbättra arbetet med att utveckla de undervisningskvaliteter som läroplanen anger.

Särskilt stöd

Enligt läroplanen ska undervisning och elevvårdsverksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver. Det framkommer i inspektionen att elever som riskerar att inte nå målen i svenska, engelska och matematik erbjuds särskilt stöd. I övriga ämnen får eleverna ibland extra hjälp av sin klasslärare inom klassens ram. Under inspektionen uttrycks tvivelsmål huruvida elever får särskilt stöd i andra ämnen än de tre nämnda. Inspektörerna vill påpeka att rektorn bör förvissa sig om att särskilt stöd och specialpedagogiska insatser ges till de elever som har behov av detta.

Enligt grundskoleförordningen skall det finnas en elevvårdskonferens för behandling av elevvårdsfrågor. I Eklidens skola deltar rektorn i konferenser där beslut fattas i elevvårdsärenden, dock benämns inte dessa konferenser som elevvårdskonferenser. Inspektörerna vill göra skolan uppmärksam på att skolan tydligt bör utpeka vilka konferenser som är elevvårdskonferenser och att rektorn ska ingå som ledamot i dessa konferenser. Detta bör skolan åtgärda.

Enligt grundskoleförordningen kan en elev få anpassad studiegång om eleven annars inte kan få utbildning som i rimlig grad är anpassad efter hans/hennes situation och förutsättningar. Styrelsen ansvarar för att en sådan elev får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning inom skolan. Det ställs höga krav på en anpassad studiegång. Sedan övriga försök att hjälpa eleven visat sig resultatlösa, måste en anpassad studiegång föregås av en noggrann planering och genomföras med insatser av den omfattning som krävs. I Eklidens skola finns elever som inte läser alla ämnen och för vilka anpassning av timplanen sker. Enligt rektorn fattas beslut vad gäller elever med anpassad studiegång i samråd med föräldrar.

Inspektörerna vill påpeka vikten av att beslutet om anpassad studiegång utformas i enlighet med de intentioner som anges ovan.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

För utvärdering och uppföljning av de enskilda elevernas kunskapsutveckling använder Eklidens skola bland annat kommunala prov i årskurs 8 i svenska och matematik samt nationella ämnesprov i årskurs 9. Uppföljning och utvärdering i övriga ämnen görs i alla årskurser och ämnen i samband med att individuella utvecklingsplaner upprättas. Inspektionen visar att uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper sker utifrån ett allsidigt underlag och bedöms sammantaget hålla god kvalitet.

För att öka likvärdigheten i bedömningarna hjälps lärarna åt att rätta de nationella ämnesproven. Regelbundna betygskonferenser hålls på Eklidens skola. Trots att skolan har tagit initiativ till gemensamma bedömnings- och betygssamtal med några närliggande skolor så förs dessa endast i begränsad omfattning. Inspektörerna vill framhålla vikten av att gemensamma bedömnings- och betygssamtal förs mellan olika skolor för att säkerställa en rättvis och likvärdig bedömning och betygssättning och bedömer sammantaget att Eklidens skola i högre grad bör samverka med andra skolor kring grunderna för detta.

Enligt grundskoleförordningen ska ett skriftligt omdöme ges om en elev inte når upp till de mål i ett ämne som enligt kursplanen ska ha uppnåtts i slutet av det nionde skolåret. Av omdömet ska elevens kunskapsutveckling i ämnet eller ämnesblocket framgå. Dessutom kan de stödåtgärder som har vidtagits framgå. Omdömet ska undertecknas av läraren. I Eklidens skola finns omdömen men dessa är otydliga ifråga om att beskriva elevens kunskapsutveckling. Inspektörerna bedömer att dessa omdömen bör utformas på ett tydligare sätt så att de uppfyller förordningens krav.

I särskolan har lärarna inte kännedom om huruvida några av eleverna går i grundsärskolan eller i träningsklass. Detta innebär att det blir otydligt för såväl lärare som elever vilka författningar, mål och kursplaner som ska ligga som grund för utbildningens innehåll och för undervisningen och bedömningen av elevens kunskaper. Detta måste åtgärdas.

Enligt särskoleförordningen ska en elev efter avslutad skolgång få intyg om den utbildning eleven gått. Om en elev i grundsärskolan eller elevens vårdnadshavare begär det, ska betyg sättas. På Eklidens skola får alla avgångselever i grundsärskolan slutbetyg, utan att elev eller elevens vårdnadshavare tillfrågats. Skolan måste följa de regler som gäller för betygssättning inom särskolan.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

I Eklidens skola följs verksamheten upp regelbundet då resultat från nationella prov, kommunala prov, egna enkäter m.m. diskuteras och analyseras. Även de kundundersökningar som genomförs i alla skolor i Nacka kommun används som ett underlag i detta sammanhang. Genom dessa undersökningar får skolan ett slags bild över hur elever och föräldrar upplever att skolan lyckas med att skapa trivsel och trygghet, ge elever inflytande, genomföra övergångar mellan olika skolor, med mera.

Varje skola ska årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten.

Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Eklidens skola har en kvalitetsredovisning som innehåller mål och riktlinjer för kommunen, redovisning av vissa resultat, bedömningar av måluppfyllelsen, samt åtgärder för utveckling. Vid inspektionen framkommer dock att lärarna inte känner sig delaktiga i arbetet med kvalitetsredovisningen samt att det är otydligt vilka områden som uppfattas som skolans utvecklingsområden. Inspektörerna bedömer sammantaget att skolan bör förbättra såväl kvalitetsarbetet som i kvalitetsredovisningen vad gäller lärarnas delaktighet. Skolans utvecklingsområden bör bättre tydliggöras och utvärderas. Vidare bör kvalitetsredovisningen innehålla flera bedömningar av hur de nationella målen för utbildningen nås.

Ledning och intern kommunikation

Ledningsgruppen för Eklidens skola består av rektorn som tills sin hjälp har en biträdande rektor. Ansvarsfördelningen mellan dem upplevs som tydlig av lärarna. Vid inspektionen framkommer dock att lärarna upplever att det är otydligt när beslut fattas inom skolan och vem som ansvarar för att besluten verkställs. I skolan pågår exempelvis flera förbättringsarbeten, det är dock otydligt för lärarna vilka förbättringsarbeten som är gemensamma för skolan. Inspektörerna bedömer därför att rektorns övergripande ansvar för det pedagogiska ledarskapet på skolan bör förbättras.

Rektorn uppfattas av såväl personal som föräldrar och elever som väl informerad om vad som händer dagligen. Han gör också lektionsbesök i skolan. Inspektörerna bedömer att rektorn är förtrogen med verksamheten.

Företrädare för huvudmannen i Nacka kommun följer regelbundet upp verksamheten bland annat med hjälp av utfall från nationella ämnesprov, betygsresultat och så kallade kundundersökningar som genomförs i alla kommunens skolor. I kundundersökningarna får elever och föräldrar genom att värdera olika påståenden uttrycka hur nöjda de är med skolans arbete. Till exempel mäts elevers och föräldrars nöjdhet inom områden som kunskaper, trivsel och trygghet och delaktighet. Rektorn i Eklidens skola uppger att han har stor frihet att leda och utforma verksamheten, men att huvudmannen ställer tydliga krav på goda resultat. Inspektörerna bedömer att det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan huvudmannen i Nacka kommun och skolans ledning.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som ska erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning och information om utbildning

Till Eklidens skola hör en särskild undervisningsgrupp som kallas för Alphyd-dan. I denna grupp tas elever från hela Nacka kommun emot. Eleverna i gruppen erbjuds i utgångsläget endast sex av kursplanernas ämnen. Inspektörerna påpekar att alla elever som utgångspunkt ska erbjudas kursplanernas alla ämnen. Enligt rektorn har den politiska nämnden i Nacka kommun fattat beslut om att det ska finnas en skola, där man i första hand satsar på vissa ämnen.

Enligt skollagen ska utbildningen inom varje skolform vara likvärdig varhelst den anordnas i landet. Att eleverna i dessa grupper inte erbjuds kursplanernas alla ämnen strider mot lagens krav och måste åtgärdas.

En av skolans två profiler är idrott. I inspektionen framkommer att antagning till idrottsprofilen sker genom att bland annat färdighetstester görs och omdömen om eleven från tre oberoende personer granskas. Genom dessa omdömen bedöms bland annat elevens sociala förmåga. Enligt tidigare ställningstaganden av Skolverket får inte kriterier som social förmåga ligga till grund för ett urvalsförfarande. Inspektörerna bedömer därför att skolans urvalsprinciper för antagning till skolans idrottsprofilklasser måste åtgärdas.

Enligt såväl skolans rektor som lärare har många elever behov av undervisning i svenska som andraspråk. Undervisningen i svenska som andraspråk ges dock som ett slags stöd till undervisningen i svenska. Inspektörernas uppfattning är att skolan inte gör tydlig skillnad mellan ämnena svenska och svenska som andraspråk för elever och föräldrar. Inspektörerna vill i sammanhanget framhålla att svenska som andraspråk är ett eget ämne med egen kursplan och ska anordnas i stället för undervisning i svenska för de elever som behöver det. Rektorn är den som ska besluta om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev. Inspektörerna bedömer att undervisningen i svenska som andraspråk måste anordnas på ett sådant sätt att det uppfyller författningarnas krav.

I samtal med elever och föräldrar framkommer att eleverna betalar cirka 1000 kr för en skolresa och fickpengar i samband med elevutbyte i år 8 med en skola i Norra Tyskland. Enligt skollagen ska utbildningen vara avgiftsfri. I verksamheten får dockförekomma enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna. I enlighet med Skolverkets ställningstagande gör inspektörerna bedömningen att 1000 kronor inte är att anses som obetydlig. Detta måste åtgärdas. (I den övergripande kommunrapporten finns Skolverkets samlade bedömning av avgifter i kommunen).

Personal

Av den officiella statistiken för Eklidens skola år 2006 framgår att 72 procent av lärarna har pedagogisk högskoleutbildning. Enligt rektorns uppgifter har nästintill alla lärare pedagogisk högskoleutbildning och rektorn uppger att skolan alltid strävar efter att anställa utbildade lärare. Vidare anger rektorn att skolan medvetet strävar efter att lärarna ska undervisa i de ämnen de är utbildade för, till exempel undervisar lärarna för de yngre eleverna i varandras klasser. Inspektörerna bedömer att det i Eklidens skola finns lärare som i huvudsak har utbildning för den undervisning de bedriver.

Vid inspektionen har framkommit att skolläddning och personal inte har tillräcklig kunskap om de författningar som reglerar skolans verksamhet. Det gäller bland annat de författningar som reglerar skolans likabehandlingsplan och kvalitetsarbete, skriftligt omdöme, skolans skyldighet att bedriva en avgiftsfri verksamhet, mottagande i särskolan och svenska som andraspråk. Detta innebär att skolan inte fullt ut bedriver sin verksamhet i enlighet med gällande styrdokument. Inspektörerna bedömer att skolläddningens och personalens kännedom om gällande föreskrifter bör förbättras.

Materiella resurser

Under rubriken ”Materiella resurser” har inspektörerna granskat tillgång till läromedel, användning av datorer, lokaler och skolbibliotek. Inspektörerna har bedömt att dessa resurser ger förutsättningar för en ändamålsenlig undervisning utan att lämna ytterligare kommentarer i denna rapport.

Datum	Ort
2008-01-28	Stockholm

Bellita Torén

Lars Svensson